

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte - Petru Ursache,

judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Stînga Nicolai Vasilii și avocatul acestuia Grosu Eugen, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Cahul din 05 august 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 21 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui

Stînga Nicolai Vasilii, născut la 06.12.1975, originar și domiciliat în s. Zîrnești, r-nul Cahul.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 08.06. 2015 - 05.08.2015;

instanța de apel: 25.09.2015 - 21.01.2016;

instanța de recurs: 29.03.2016 - 15.06.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul din 05 august 2015, Stînga N. a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate financiară pe un termen de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, la 21.03.2015, în jurul orei 13⁰⁰, Stînga N. avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, a intrat în barul "Vulcan", amplasat pe str. Prospectul Republicii, 20, din or. Cahul, de unde, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobîndit de la casierul-operator Cebotari N., un inel din aur la prețul de 4 125 lei, cauzînd părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunile sale să fie recalificate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse mai blînde, sub formă de amendă, invocînd că instanța de fond nu a luat în considerație faptul că partea vătămată nu are careva pretenție față de inculpat și a solicitat încetarea procesului penal, deoarece a depus cerere de împăcare și suma prejudiciului cauzat pentru ea nu este considerabilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 21 ianuarie 2016, apelul declarat a fost respins ca nefondat și menținută fără modificări sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, probele administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată a instanței de fond cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, confirmă vinovăția inculpatului Stînga N. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondate argumentele inculpatului precum că, instanța nu a luat în considerație faptul că partea vătămată nu are careva pretenții și ultima a depus cerere de împăcare, recunoscînd că prejudiciul material cauzat în urma săvîrșirii infracțiunii nu este considerabil, or instanța de fond respectînd prevederile art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, corect a reținut că, valoarea inelului însușit de inculpat este de 4 125 lei, iar salariul părții vătămate constituie 1 900 lei/lunar, fapt care denotă caracterul considerabil al daunei cauzate.

În același context, instanța de apel a menționat că, în cadrul urmăririi penale partea vătămată a declarat că paguba este considerabilă, însă după restituirea inelului de către organul de urmărire penală, întru evitarea pedepsirii cu închisoare a inculpatului, și-a schimbat depozițiile, afirmînd deja că paguba materială nu mai este una considerabilă, fapt care a fost apreciat critic de către instanța de judecată.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, temei pentru recalificarea acțiunilor inculpatului Stînga N. din prevederile alin. (2) lit. c) în alin. (1) ale art. 190 Cod penal, nu au fost stabilite.

În conformitate cu prevederile art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, se califică ca infracțiune gravă, astfel, instanța de fond corect a respins demersul apărării privind încetarea procesul penal în legătură cu împăcarea părților.

Cu referire la stabilirea și numirea pedepsei inculpatului Stînga N., instanța de apel a menționat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 și 82 Cod penal, ținîndu-se seama de criteriile generale de individualizare a acesteia, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de persoana celui vinovat, care anterior a fost condamnat de mai multe ori și la data comiterii infracțiuni imputate (21.03.2015), se afla în stare de *recidivă periculoasă*, fiind eliberat din penitenciar la 18.06.2013, adică pînă la expirarea termenului prescris la art. 111 lit. h) Cod penal, (6 ani după executarea pedepsei), pentru a considera ca neavînd antecedente penale și prin urmare pedeapsa aplicată poate fi numai una sub formă de închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

6. Împotriva hotărîrilor nominalizate declară recursuri ordinare inculpatul și avocatul acestuia Grosu Eu., care solicită:

- *inculpatul* fără a invoca vreun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, cu referire la circumstanțele de fapt ale cauzei, casarea acestora, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunile sale să fie reîncadrate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal cu stabilirea unei pedepse minime și executarea condiționată a acesteia.

În motivarea recursului ordinar, inculpatul invocă argumente similare cu cele indicate în cererea de apel, suplimentar menționînd că, prejudiciul cauzat părții vătămate nu este unul considerabil și ultima nu ar avea careva pretenții față de dînsul deoarece s-ar fi împăcat.

Instanțele de fond nu au ținut cont de prezența circumstanțelor atenuante la cauză (recunoașterea vinovăției, restituirea bunurilor părții vătămate, inculpatul este bolnav de tuberculoză și are la întreținere un copil minor).

Totodată, inculpatul a mai indicat că, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, nu i s-a oferit ultimul cuvînt.

- *avocatul Grosu Eu.*, care invocînd temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, solictiă casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri cu reîncadrarea faptei în prevederile art. 190 alin. (1) Cod penal și încetarea procesului penal în privința acestuia, în legătură cu împărcarea părților.

În motivarea recursului ordinar avocatul invocă următoarele argumente:

- la individualizarea pedepsei inculpatului, instanțele inferioare nu au dat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 76 Cod de procedură penală;

- pedeapsa stabilită inculpatului este una prea aspră;

- instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de circumstanțele atenuante (căința sinceră și recunoașterea vinovăției);

- instanța de fond incorect a calificat fapa lui Sînga N. conform prevederilor art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal;

6.1. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, invocînd că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, deoarece temeiurile invocate de recurenți nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Astfel recurenții solicită reaprecierea probelor, iar un asemenea temei nu se regăsește în prevederile normei menționate.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Precum a fost menționat supra, recurenții invocă drept temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel pct. 6), 10) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Colegiul penal constată că temeiurile invocate de recurenți nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii, fiind legală și întemeiată.

După cum rezultă din conținutul recursurilor, autorii acestora nu sunt de acord cu aprecierea probelor de către instanțele de fond, indicînd că acuzarea nu a demonstrat prin probe că prejudiciul cauzat părții vătămate ar fi unul considerabil, solicitînd recalificarea acțiunilor lui Stînga N. în prevederile art. 190 alin. (1) Cod penal.

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

În scopul aplicării corecte a prevederilor legale enunțate vine practica judiciară stabilită potrivit căreia erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

La acest capitol, Colegiul constată că prima instanță, conform prevederilor art. 314 Cod de procedură penală, judecînd cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul, care a recunoscut vina, partea vătămată Cebotari N., martorii, precum și actele cauzei, cărora le-a dat o apreciere obiectivă și care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal a fost dovedită.

Instanța de apel, respectînd prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță, expusă mai sus, considerînd

argumentele inculpatului privind recalificarea acțiunilor sale în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, ca nefondate.

Instanța de apel a conchis că vinovăția lui Cebotari A. în săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, precum și administrate în cadrul cercetării judecătorești și recercetate în cadrul instanței de apel și anume: - *declarațiile*: inculpatului Stînga N., care a recunoscut vina parțial (f.d. 96, 146); părții vătămate Cebotari N., care la faza urmăririi penale a relatat că prejudiciul cauzat de către inculpat este unul considerabil (f.d. 17); - martorului Dandeuș T., care a relatat că inelul pe care partea vătămată i l-a dat inculpatului era din aur (f.d. 95); - *materialele cauzei*: procesul-verbal de consemnare a plîngerii (f.d. 3).

Astfel, Colegiul penal reține că instanțele de fond întemeiat au ajuns la concluzia că în acțiunile lui Stînga N. sînt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, just condamîndu-l în baza articolului nominalizat, vinovăția acestuia fiind pe deplin dovedită prin probele sus menționate, detaliat expuse în conținutul hotărîrilor contestate.

Prin urmare, argumentele recurenților, precum că acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, deoarece nu s-a dovedit că prejudiciul cauzat părții vătămate ar fi unul considerabil, sînt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei.

Astfel, instanța de recurs va respinge ca neîntemeiate argumentele recurenților precum că, instanțele inferioare nu au luat în considerație faptul că partea vătămată Cebotari N. nu are careva pretenții față de inculpat, a depus cerere de împăcare și prejudiciul material cauzat în urma săvârșirii infracțiunii nu ar fi unul considerabil, or potrivit declarațiilor acesteia, relatate la faza urmăririi penale, suma de 4 000 de lei pentru ea este una considerabilă, iar schimbarea poziției părții vătămate în cadrul cercetării judecătorești cu privire la prejudiciul cauzat este un drept al acesteia, dar nu o obligațiune pentru instanță.

Totodată, conform prevederilor art. 126 alin. (2) Cod penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luîndu-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege - gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Cu referire la cererea de împăcare depusă de către partea vătămată, instanța de recurs menționează că conform prevederilor art. 109 alin. (1) Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor și pentru o infracțiune gravă infracțiuni prevăzute la capitolele II - VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală.

Astfel, potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, se califică ca infracțiune *gravă* și prin urmare, instanța nu are temei legal de a aplica actul de împăcare și de a înceta procesul penal.

Revenind la textul recursurilor declarate, Colegiu penal conchide că, în esență, recurenții nu neagă săvârșirea infracțiunii de către inculpat, însă critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei acestuia, menționând că, instanțele inferioare la stabilirea pedepsei nu au ținut cont de faptul că inculpatul și-a recunoscut vina, a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, este bolnav de tuberculoză și are o fiică și o nepoțică la întreținere, astfel instanțele inferioare au individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i una prea aspră, din care considerente, solicită aplicarea unei pedepse neprivative de libertate.

Potrivit art. 75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana se declară vinovată. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

La acest capitol, Colegiul reține că sancțiunea art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, în baza căruia a fost recunoscut vinovat Stînga N. prevede pedeapsă cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani.

Instanța de recurs constată că, instanța de apel judecînd apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, concluzionînd că instanța de fond corect a stabilit și numit inculpatului Stînga N. o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate financiară pe un termen de 2 ani, or la data comiterii infracțiunii (21.03.2015), inculpatul se afla în prezența stării de recidivă, fiind eliberat din penitenciar la 18.06.2013, adică nu au expirat 6 ani după executarea pedepsei, pentru a considera ca neavînd antecedente penale (art. 111 lit. h) Cod penal) și potrivit art. 82 Cod penal, pedeapsa pentru

săvârșirea infracțiunii comise poate fi numai cu închisoare, astfel solicitare recurenților de a aplica amenda nu este admisibilă în cazul dat.

Prin urmare, în sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat și menținerea fără modificări a sentinței, soluție enunțată în *pct. 4. al prezentei decizii*.

Colegiul penal reiterează, că argumentele invocate de recurenți au fost invocate și în instanța de apel de către inculpat, cărora le-a fost dat o apreciere justă, fiind argumentate atât în fapt, cât și în drept în decizia contestată.

Astfel, instanța de recurs verificând procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și lecturând textul deciziei, conchide că instanța ierarhic inferioară a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, și-a motivat soluția adoptată punând la baza acesteia probele administrate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, fapt care se confirmă prin procesul verbal al ședințelor de judecată. Ținând cont de cele menționate Colegiul penal atestă că conținutul deciziei corespunde prevederilor legale sus menționate, fiind oferite răspunsuri la toate motivele invocate în apel.

Critica adusă de recurenți referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt, care deja a fost efectuată de două instanțe de judecată și careva îndoieli privind corectitudinea aprecierii lor nu sînt.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autorii recursurilor nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept.

Colegiul menționează că, la etapa recursului ordinar instanța de recurs nu declanșează un control asupra fondului cauzei, ci verifică doar dacă s-au aplicat corect normele de drept la faptele constatate de instanța de fond și, după caz, de instanța de apel. Colegiul constată că erori de drept în speța nominalizată nu s-au stabilit.

Astfel, Colegiul conchide că faptei săvârșite de către Stînga N. i s-a dat o apreciere și încadrare juridică corectă, iar măsura de pedeapsă inculpatului s-a stabilit cu respectarea prevederilor art. 75 Cod penal, ținându-se seama de gradul prejudiciabil al faptei comise, de persoana celui vinovat și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea, fiindu-i numită o pedeapsă în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, astfel temeiuri de a interveni în hotărârea judecătorească în această parte la fel nu s-au stabilit.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursurilor declarate pe motiv că acestea sunt vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Stînga Nicolai și avocatul acestuia Grosu Eugen, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 21 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui *Stînga Nicolai Vasili*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 iulie 2016.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti